

Besluit

Ons kenmerk: ACM/UIT/566234

Zaaknummer: ACM/21/050917

Tarievenbesluit Liander N.V. Gas 2022

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 81c, eerste lid, van de Gaswet

Muzenstraat 41
2511 WB Den Haag
www.acm.nl
070 722 20 00

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Achtergrond en systematiek	4
2.1	Achtergrond	4
2.2	Systematiek	4
3	Procedure voor de totstandkoming van dit besluit	5
4	Totstandkoming van de tarieven	6
4.1	Totale inkomsten exclusief tariefcorrecties	6
4.1.1	Toepassing van de wettelijke formule	6
4.1.2	Bijzondere investeringen en de verwerving van bestaande netten	7
4.1.3	Conclusie	7
4.2	Tariefcorrecties	7
4.2.1	Correctie voor lokale heffingen	8
4.2.2	Invoeding groen gas	9
4.2.3	Conclusie	9
4.3	Totale inkomsten inclusief tariefcorrecties	9
5	Beoordeling van het tarievenvoorstel	9
5.1	Toetsingskader	10
5.2	Beoordeling van het voorstel	11
5.3	Conclusie	11
6	Dictum	12
	Bijlage 1 – De rekenmodule voor het jaar 2022	13
	Bijlage 2 – De tarieven voor het jaar 2022	13
	Bijlage 3 – Relevante wettelijke bepalingen	14

1 Inleiding

1. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) stelt met dit besluit de tarieven vast die Liander N.V. (hierna: Liander) met ingang van 1 januari 2022 ten hoogste in rekening mag brengen voor het uitvoeren van haar wettelijke taken. Dit zijn het transport van gas, het verrichten van de transport ondersteunende diensten en het verzorgen van een aansluiting.
2. In dit besluit licht de ACM eerst de achtergrond en systematiek van de tariefregulering toe (hoofdstuk 2), gevolgd door een beschrijving van de procedure voor de totstandkoming van dit besluit (hoofdstuk 3) en de totstandkoming van de tarieven (hoofdstuk 4). Vervolgens beoordeelt de ACM het tarievenvoorstel (hoofdstuk 5). Daarna stelt de ACM de tarieven vast in het dictum (hoofdstuk 6). Dit besluit bevat daarnaast drie bijlagen. Bijlage 1 betreft de rekenmodule waarmee de toegestane inkomsten voor het jaar 2022 worden berekend. In bijlage 2 zijn de tarieven voor het jaar 2022 opgenomen. Beide bijlagen zijn Excelbestanden die de ACM publiceert op www.acm.nl. Bijlage 3 bevat de relevante wettelijke bepalingen. De bijlagen bij dit besluit vormen een integraal onderdeel van dit besluit.
3. Tot slot wijst de ACM erop dat het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: HvJEU) op 2 september 2021 een uitspraak¹ heeft gedaan over de onafhankelijkheid die een nationale regulerende instantie (NRI), zoals de ACM, op basis van de Europese Elektriciteits- en Gasrichtlijnen moet hebben bij de vaststelling van de aansluit- en transporttarieven. Uit deze uitspraak blijkt dat de wetgever niet mag voorschrijven hoe een NRI invulling geeft aan deze bevoegdheid. Dit is aan de NRI. De ACM ziet in deze uitspraak geen aanleiding om bij de vaststelling van de tarieven in dit tarievenbesluit inhoudelijk af te wijken van bestaande regelgeving en de reguleringsmethode die de ACM op basis daarvan heeft ontwikkeld en in het methodebesluit en het x-factorbesluit heeft vastgelegd. Gelet hierop verwijst de ACM in dit tarievenbesluit net als in de tarievenbesluiten van voorgaande jaren voor de duidelijkheid naar wettelijke bepalingen. De ACM past deze voorschriften uit eigen beweging toe binnen haar tariefregulering.

---

¹ HvJEU 2 september 2021, ECLI:EU:C:2021:662.

2 Achtergrond en systematiek

2.1 Achtergrond

4. Gas wordt getransporteerd via gastransportnetten. De netbeheerder voert wettelijke taken uit voor het door hem beheerde net. Het gaat onder meer om het verzorgen van het transport van gas en de dat transport ondersteunende diensten, alsmede het verzorgen van een aansluiting. Liander voert deze taken uit op een regionaal gastransportnet. Deze netbeheerder heeft een wettelijk monopolie. Om ervoor te zorgen dat de afnemer niet teveel betaalt, stelt de ACM de tarieven vast die Liander ten hoogste in rekening mag brengen voor de hierboven genoemde wettelijke taken (hierna gezamenlijk: de aansluit- en transporttarieven). Met dit besluit stelt de ACM de aansluit- en transporttarieven vast voor Liander voor het jaar 2022.

2.2 Systematiek

5. De aansluit- en transporttarieven komen als volgt tot stand. Allereerst stelt de ACM de methode van regulering voor de regionale netbeheerders vast in een methodebesluit. De ACM heeft de methode van regulering voor de periode 2022-2026 voor de regionale netbeheerders gas vastgesteld in het besluit van 16 september 2021.² Het methodebesluit is van toepassing op dit tarievenbesluit. Met de methode van regulering beoogt de ACM de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de doelmatige kwaliteit van de uitvoering van deze taken te bevorderen (artikel 81, eerste lid, van de Gaswet). De ACM stelt de verwachte efficiënte kosten inclusief een redelijk rendement dat in het economisch verkeer gebruikelijk is vast. Daarbij is het van belang dat een netbeheerder voldoende ruimte heeft om te investeren in (i) doelmatige transportkwaliteit, (ii) voorzieningszekerheid en (iii) duurzaamheid.³
6. Op basis van het methodebesluit worden de x-factor, q-factor en rekenvolumina vastgesteld. Dit gebeurt voor iedere netbeheerder afzonderlijk. Voor Liander zijn de x-factor, q-factor en rekenvolumina voor de reguleringsperiode 2022-2026 vastgesteld bij herstelbesluit van 28 september 2021 (hierna: het x-factorbesluit).⁴
7. Om de tarieven vast te stellen, berekent de ACM eerst de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties. Deze worden berekend met de formule uit artikel 81b, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet en de relevante toevoegingen als bedoeld in artikel 81b, eerste lid, van de Gaswet. Vervolgens bepaalt de ACM welke tariefcorrecties hierop moeten worden aangebracht om zo tot de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties te komen.
8. De totale inkomsten inclusief tariefcorrecties zijn de inkomsten die de netbeheerder maximaal met de transport- en aansluittarieven mag verdienen. De netbeheerder moet op grond van artikel 81b, eerste lid, van de Gaswet, een voorstel voor deze tarieven indienen. De ACM beoordeelt dit tarievenvoorstel en stelt vervolgens de tarieven vast.

---

² Besluit van 16 september 2021, met kenmerk ACM/UIT/556542 en zaaknummer ACM/19/035350.

³ Besluit van 16 september 2021, met kenmerk ACM/UIT/556542 en zaaknummer ACM/19/035350, randnummer 33.

⁴ Besluit van 28 september 2021, met kenmerk ACM/UIT/561549 en zaaknummer ACM/21/053170. Het eerste x-factorbesluit is vastgesteld op 16 september 2021.

9. Voor een uitgebreide toelichting van de systematiek en de samenhang tussen de bovengenoemde besluiten verwijst de ACM naar hoofdstuk 3 van het methodebesluit.

3 Procedure voor de totstandkoming van dit besluit

10. De regionale netbeheerders dienen vóór 1 oktober een tarievenvoorstel aan de ACM te sturen, conform artikel 81b, eerste lid, van de Gaswet. Per brief van 24 augustus 2021 heeft ACM aan alle netbeheerders aangegeven dat vanwege het later vaststellen van de methodebesluiten en de x-factorbesluiten, netbeheerders uitstel hebben gekregen voor het indienen van het tarievenvoorstel 2022 tot uiterlijk 15 oktober 2021.
11. Veel van de gegevens die de ACM gebruikt voor het berekenen van de (correcties op de) inkomsten van Liander komen uit de reguleringsdata die Liander jaarlijks aan de ACM verstrekt. De ACM heeft de reguleringsdata van het jaar 2020 ontvangen op 27 juli 2021. Voor het vaststellen van dit besluit is de ACM onder meer van deze gegevens uitgegaan.
12. De ACM heeft op 8 juli 2021 en 23 september 2021 informele bijeenkomsten met alle regionale netbeheerders georganiseerd. Tijdens de bijeenkomsten zijn de berekening van de totale inkomsten en de correcties voor het jaar 2022 besproken.
13. De ACM heeft op 23 augustus 2021 een concept rekenmodule met de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties aan de netbeheerders toegestuurd. Deze module is een Excelbestand waarin voor iedere netbeheerder de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties worden berekend. De ACM heeft alle regionale netbeheerders in de gelegenheid gesteld om tot en met vrijdag 24 september 2021 te reageren op de concept rekenmodule.
14. Op 4 oktober 2021 heeft de ACM de definitieve rekenmodule aan de netbeheerders gestuurd. Op dezelfde datum heeft de ACM een tarievenmodule aan Liander gestuurd ten behoeve van het indienen van het tarievenvoorstel. De tarievenmodule is een Excelbestand waarin de netbeheerder de voorgestelde tarieven kan invullen. De ACM heeft Liander verzocht de tarievenmodule in te vullen conform de invulinstructie.
15. Op 15 oktober 2021 heeft de ACM het eerste tarievenvoorstel van Liander ontvangen. De ACM heeft het tarievenvoorstel op 21 oktober 2021 gepubliceerd op haar website (www.acm.nl), waarbij bedrijfsvertrouwelijke gegevens onleesbaar zijn gemaakt.
16. De ACM heeft belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een reactie te geven, ten behoeve van de vaststelling van de tarieven. De ACM heeft daarop geen reacties ontvangen.
17. In de berekening voor de totale inkomsten gas 2022 zijn de nacalculaties naar rato verdeeld over de richtbedragen van de transport- en aansluitdienst. Dit geldt ook voor de nacalculatie lokale heffingen voor 2020. Liander heeft het voorstel gedaan om deze nacalculatie enkel toe te rekenen aan het richtbedrag voor de transportdienst.

18. De ACM heeft dit voorstel gehonoreerd. De ACM heeft andere netbeheerders in de gelegenheid gesteld om eveneens de nacalculatie lokale heffingen 2020 enkel toe te rekenen aan het richtbedrag voor de transportdienst. Daartoe heeft de ACM, mocht de netbeheerder hiervan gebruik willen maken, de netbeheerders verzocht om uiterlijk 29 oktober een aangepast tarievenvoorstel in te dienen.
19. Het tarievenvoorstel van 15 oktober voldoet aan de hieraan gestelde vereisten.

4 Totstandkoming van de tarieven

20. De tarieven die de ACM vaststelt komen tot stand in vier stappen. De eerste stap betreft de berekening van de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties (paragraaf 4.1). Daarop volgt de tweede stap: de berekening van de hoogte van de tariefcorrecties (paragraaf 4.2). De derde stap betreft de vaststelling van de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties (paragraaf 4.3). Een cijfermatige uitwerking van de berekening van de totale inkomsten inclusief correcties staat in bijlage 1 bij dit besluit. De tarieven zijn te vinden in bijlage 2 bij dit besluit.

4.1 Totale inkomsten exclusief tariefcorrecties

21. De begininkomsten van Liander voor 2021 zijn het startpunt voor de berekening van de inkomsten exclusief correcties voor 2022. Deze inkomsten exclusief tariefcorrecties bestaan uit:
- de toepassing van de wettelijke formule (artikel 81b, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet);
  - de doelmatige kosten en investeringen (artikel 81b, eerste lid, onderdeel e, van de Gaswet);
  - de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen, voor zover deze kosten doelmatig zijn (artikel 81b, eerste lid, onderdeel f, van de Gaswet);

4.1.1 Toepassing van de wettelijke formule

22. De wettelijke formule in artikel 81b, eerste lid onderdeel d, van de Gaswet luidt als volgt:

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100} \right) TI_{t-1}$$

waarbij

TI_t de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t en het op basis van artikel 81a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

TI_{t-1} de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar $t-1$ en het op basis van artikel 81a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t , en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande

aan het jaar t , zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft;

23. De ACM berekent de totale inkomsten uit de tarieven van het voorafgaande jaar in bijlage 1 van dit besluit. Voor de toepassing van de wettelijke formule gaat de ACM uit van de begininkomsten voor het jaar 2021. Uit de berekening volgt dat deze totale inkomsten 2021 EUR 394.380.948 bedragen. Dit is TI_{t-1} zoals bedoeld in randnummer 22.
24. De ACM baseert zich op de meest recente gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) voor de bepaling van de hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex. De hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex die de ACM hanteert voor het jaar 2022 bedraagt 2,4 %.
25. De ACM heeft de x-factor en de q-factor voor de periode 2022-2026 vastgesteld in het x-factorbesluit. De x-factor voor Liander is vastgesteld op 2,06 per jaar. De q-factor is vastgesteld op nihil.

4.1.2 Bijzondere investeringen en de verwerving van bestaande netten

26. De ACM heeft Liander verzocht de gemaakte doelmatige kosten voor bijzondere investeringen (artikel 81b, eerste lid, onderdeel e, van de Gaswet) en de gemaakte doelmatige kosten voor de verwerving van een bestaand net (artikel 81b, eerste lid, onderdeel f, van de Gaswet) op te geven. Liander heeft hiervan geen opgave gedaan.

4.1.3 Conclusie

27. Uit de toepassing van de wettelijke formule volgt daarmee dat de totale inkomsten voor Liander exclusief tariefcorrecties EUR 395.721.843 bedragen voor het jaar 2022.

4.2 Tariefcorrecties

28. De ACM kan de tarieven die in het jaar 2022 zullen gelden corrigeren. Dit doet de ACM door de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties te berekenen. Hiertoe berekent de ACM in deze paragraaf de som van de tariefcorrecties. Deze som voegt de ACM toe aan de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties.
29. De ACM noemt in hoofdstuk 10 van het methodebesluit een aantal tariefcorrecties (artikel 81c, tweede lid, van de Gaswet). De ACM past voor dit tarievenbesluit de volgende tariefcorrecties toe:
- Correctie voor lokale heffingen;
  - Invoeding groen gas
30. De ACM zal met tariefcorrecties kosten of opbrengsten uit eerdere jaren verrekenen in de tarieven van het jaar 2022.
31. Als de ACM kosten of opbrengsten uit het jaar t vergoedt in de tarieven van het jaar $t+x$ wordt daarbij ook rekening gehouden met de financieringslasten of -baten die achteraf uit deze

vergoeding volgen door toepassing van een heffingsrente. De heffingsrente is een vergoeding van gemiste rente. In voorgaande tarievenbesluiten maakte de ACM gebruik van de belastingrente als heffingsrente. Echter, voor de belastingrente wordt standaard een minimumwaarde van 4% gehanteerd. De ACM acht dit percentage geen goede weerspiegeling van de financieringslasten. Dit percentage is namelijk duidelijk hoger dan de financieringslasten die netbeheerders/netgebruikers moeten maken. Bovendien is de belastingrente in 2020 in verband met de coronacrisis tijdelijk gelijkgesteld aan 0,01%. Ook deze gelijkstelling acht de ACM geen goede weerspiegeling van de financieringslasten. De ACM acht het onwenselijk dat nacalculaties effectief een verdienmodel dan wel kostenpost worden voor netbeheerders, zonder dat het afhangt van hun prestaties of efficiëntie. De ACM heeft daarom besloten om in het tarievenbesluit de wettelijke rente voor niet-handelstransacties als heffingsrente te hanteren.⁵ Evenals de belastingrente wordt de wettelijke rente vastgesteld op basis van de ECB-rente. Sinds 2015 staat de wettelijke rente voor niet-handelstransacties op 2%. Een en ander maakt dat de ACM een rente zonder een ondergrens van 4% beter vindt aansluiten bij de doelstellingen van regulering.

32. De wettelijke rente voor niet-handelstransacties wordt vanaf het tarievenbesluit 2022 gehanteerd als heffingsrente. Mede vanuit het oogpunt van rechtszekerheid worden de tarievenbesluiten uit eerdere jaren niet herzien. Nacalculaties in reeds genomen besluiten blijven dus ongemoeid.

4.2.1 Correctie voor lokale heffingen

33. De lokale heffingen betreffen een zogenaamd Objectieverbaar Regionaal Verschil (ORV). In het gewijzigd methodebesluit voor de regionale netbeheerders gas voor de reguleringsperiode 2017-2021 heeft de ACM aangegeven dat zij verschillen tussen schattingen en realisaties van de kosten voor lokale heffingen zal gaan nacalculeren.⁶ De ACM beschikt over de feitelijke kostengegevens van het jaar 2020. Het uitgangspunt bij de tariefcorrectie voor het ORV Lokale Heffingen is dat de ACM het verschil in inkomsten nacalculeert wanneer dit het gevolg is van afwijkingen tussen geschatte en feitelijke kostengegevens voor lokale heffingen (artikel 81c, tweede lid, onderdeel c, van de Gaswet). De ACM corrigeert de totale inkomsten 2022, aangezien de feitelijke kosten afwijken van de geschatte kosten voor lokale heffingen in 2020.
34. De nacalculatie van het verschil tussen geschatte en feitelijke kostengegevens vindt plaats via een virtuele aanpassing van de x-factor. Om het nacalculatiebedrag te berekenen worden in de x-factorberekening voor de reguleringsperiode 2017-2021 de geschatte gegevens voor de lokale heffingen vervangen door de gerealiseerde gegevens over 2020. Hierbij wordt rekening gehouden met het verschil in prijspeil. Er wordt een virtuele x-factor berekend, die vervolgens gebruikt wordt om de totale inkomsten voor 2020 te berekenen wanneer reeds in voornoemde x-factorberekening de daadwerkelijk gerealiseerde kosten zouden zijn gebruikt. Het verschil tussen deze totale inkomsten en de totale inkomsten (exclusief correcties) die volgen uit de tarievenbesluiten voor 2020 leidt vervolgens tot de correctie die de ACM toepast op de totale inkomsten exclusief correcties voor het jaar 2022 voor lokale heffingen.
35. Voor 2020 leidt dit tot een verschil van EUR 29.390.153. Na toepassing van de wettelijke rente, resulteert dit in een correctie van EUR 30.577.516.

---

⁵ Hierbij doelt de ACM op de wettelijke rente, bedoeld in artikel 119 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.

⁶ Besluit van 24 januari 2019, met kenmerk ACM/UIT/505470 en zaaknummer ACM/18/033726.

4.2.2 Invoeding groen gas

36. Bij besluit van 24 mei 2016 heeft de ACM bepaald dat netbeheerders geen transporttarief in rekening mogen brengen voor de invoeding van groen gas.⁷ De ACM heeft bij het vaststellen van de x-factorbesluiten gebruik gemaakt van de volumes van de netbeheerder over de jaren 2013 tot en met 2015 om de rekenvolumina voor de reguleringsperiode 2017-2021 vast te stellen. Dat betekent dat de netbeheerders voor deze volumes geen tarief in rekening mogen brengen terwijl deze wel onderdeel uitmaken van de vastgestelde rekenvolumina. Hierdoor ontvangen zij minder inkomsten dan is toegestaan. De ACM corrigeert de tarieven 2022 in verband met de gedeerde inkomsten in 2021 als gevolg van de volumes die Liander niet in rekening mag brengen.
37. Het bedrag aan gedeerde tariefinkomsten voor het jaar 2021 berekent de ACM door de gemiddelde volumes voor invoeding groen gas over de jaren 2013 tot en met 2015 te vermenigvuldigen met de tarieven voor het jaar 2021. Voor 2022 leidt dit, na toepassing van de wettelijke rente, tot een nacalculatie van EUR 66.100.

4.2.3 Conclusie

38. Gelet op het bovenstaande komt de ACM op een bedrag van EUR 30.643.616 aan correcties voor het jaar 2022 voor Liander.

4.3 Totale inkomsten inclusief tariefcorrecties

39. In paragraaf 4.1.3 is uitgewerkt dat de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties EUR 395.721.843 bedragen voor het jaar 2022. In paragraaf 4.2.3 is berekend dat de tariefcorrecties EUR 30.643.616 bedragen voor het jaar 2022. Opgeteld vormen deze de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties, te weten EUR 426.365.459. Dit is het bedrag dat Liander in 2022 maximaal mag ontvangen. De onderstaande tabel bevat een samenvatting van de inkomsten en correcties. In bijlage 1 wordt de opbouw van deze inkomsten weergegeven.

Paragraaf	Omschrijving	Bedrag (EUR)
4.1.1	Begininkomsten 2021	394.380.948
4.1.3	Totale inkomsten exclusief tariefcorrecties	395.721.843
4.2.1	Correctie voor lokale heffingen	30.577.516
4.2.2	Correctie Invoeding groen gas	66.100
4.2.3	Totaal aan correcties	30.643.616
4.3	Totale inkomsten inclusief tariefcorrecties	426.365.459

5 Beoordeling van het tarievenvoorstel

40. In deze paragraaf beschrijft de ACM het proces van de beoordeling van de tarievenvoorstellen van de netbeheerders. Bij zijn tarievenvoorstel is de netbeheerder uitgegaan van de Gaswet en de Tarieencode gas. De ACM sluit daar in haar toetsing bij aan. Daartoe toetst de ACM het voorstel onder meer aan de Richtlijnen Controle Tarieven. Dit heeft de ACM bij het verzoek aan de

---

⁷ Besluit van 24 mei 2016, met kenmerk ACM/DE/2016/202041 en zaaknummer 15.1202.12.

netbeheerders om een voorstel in te dienen medegedeeld. Deze richtlijnen zien toe op de ontwikkeling van de tarieven voor iedere netbeheerder. De richtlijnen zijn terug te vinden in de op 21 oktober 2021 gepubliceerde tarievensvoorstellen.

41. Indien het voorstel voldoet aan de richtlijnen, stelt de ACM de tarieven vast conform het voorstel. Als het voorstel daar niet aan voldoet, zal de ACM de netbeheerder verzoeken een gewijzigd voorstel in te dienen. Indien het definitieve voorstel nog steeds niet aan de richtlijnen voldoet, heeft de ACM de mogelijkheid om zelf de hoogte van de tarieven te bepalen en deze vast te stellen.

5.1 Toetsingskader

42. De ACM beoordeelt of het voorstel van Liander:
- voldoet aan de eis dat de inkomsten behaald met de periodieke aansluittarieven (hierna: PAV) niet meer bedragen dan 5% van de inkomsten behaald met de eenmalige aansluittarieven (hierna: EAV);
  - de inkomsten behaald met de transportdienst, PAV en EAV niet meer dan één procent afwijken van de door de ACM gehanteerde richtbedragen voor deze domeinen;
  - niet meer dan 4% afwijkt van de door de ACM verwachte tariefmutatie.
43. Op basis van de efficiënte kosten bepaalt de ACM in de berekening van de totale inkomsten voor 2022 de richtbedragen voor de verschillende diensten. Het gaat bij deze richtbedragen om een verdeling van de inkomsten tussen de verschillende domeinen transportdienst, PAV en EAV. Het verschuiven van inkomsten (en daarmee kruissubsidiëring) wordt tegengegaan doordat maar beperkt (max. één procent) van de richtbedragen mag worden afgeweken.
44. Liander ontvangt een vergoeding voor de additionele efficiënte kapitaalkosten die het gevolg zijn van vervangingen van aansluitingen. Aangezien deze vergoeding specifiek bedoeld is voor de vervanging van aansluitingen, is de ACM van mening dat deze vergoeding ook terug dient te komen in de tariefmutatie van de PAV en niet in de tariefmutatie van de EAV. Om deze reden hanteert de ACM aparte richtbedragen voor de inkomsten uit de PAV en de EAV.
45. Daarnaast vereist de ACM vanuit het principe van kostenoriëntatie dat de netbeheerder een kostenonderbouwing aanlevert voor tariefmutaties die afwijken van de gemiddeld verwachte tariefmutatie. De gemiddeld verwachte tariefmutatie, die per groep van tariefcategorieën kan verschillen, wordt gebaseerd op de toepassing van de x-factor en de cumulatieve effecten van correcties op de tarieven van 2021. Uit de kostenonderbouwing moet blijken dat een afwijking van de verwachte tariefmutatie noodzakelijk is om specifiek voor het voorgestelde tarief tot een meer kostengeoriënteerd tarief te komen. De ACM verzoekt in ieder geval om een kostenonderbouwing bij afwijkingen van meer dan vier procentpunt (positief of negatief) ten opzichte van de verwachte tariefmutatie.
46. Tenslotte toetst de ACM of de EAV en de PAV behorende bij dezelfde aansluitcategorie in een logische verhouding tot elkaar staan. De PAV bestaat grofweg uit twee onderdelen; een deel ter dekking van de vervangingskosten van de aansluiting en een deel ter dekking van de kosten voor het operationeel houden van een storingsdienst. De ACM concludeert hieruit dat de kosten die ten grondslag liggen aan de PAV logischerwijs gerelateerd zijn aan de kosten voortvloeiende uit de EAV en dat dit ook in de tarieven terug te zien moet zijn.

47. Met inachtneming van voornoemd toetsingskader heeft de ACM de individuele voorstellen getoetst.

5.2 Beoordeling van het voorstel

48. De ACM heeft het voorstel van Liander beoordeeld. Naar de mening van de ACM is dit voorstel in overeenstemming met de vereisten zoals die uit het hiervoor uiteengezette toetsingskader volgen. De ACM heeft de hiermee voorgestelde tarieven verwerkt in het tarievenblad in bijlage 2 bij dit besluit.

5.3 Conclusie

49. Gelet op het voorgaande bepaalt de ACM dat de tarieven voor het jaar 2022 zullen worden vastgesteld conform bijlage 2 bij dit besluit.

6 Dictum

50. Op grond van artikel 81c, eerste van de Gaswet stelt de Autoriteit Consument en Markt de transport- en aansluittarieven voor het jaar 2022, die Liander N.V. ten hoogste in rekening mag brengen, vast overeenkomstig bijlage 2.
51. Van dit besluit zal de Autoriteit Consument en Markt mededeling doen in de Staatscourant. Voorts zal zij dit besluit publiceren op haar website (www.acm.nl) en ter inzage leggen ten kantore van de Autoriteit Consument en Markt. Daarnaast is Liander N.V. verplicht om een exemplaar ter inzage te leggen in ieder van haar vestigingen.
52. De tarieven treden in werking op 1 januari 2022.

Den Haag,
Datum: 25 november 2021

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

w.g.
drs. F.E. Koel
Teammanager Directie Energie

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH, Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

Bijlage 1 – De rekenmodule voor het jaar 2022

De ACM heeft op haar website (www.acm.nl) het Excelbestand “Berekening totale inkomsten 2022 regionaal netbeheer gas” gepubliceerd met daarin de berekening van de totale inkomsten voor het jaar 2022. Dit bestand is gepubliceerd als bijlage bij dit tarievenbesluit en maakt hier integraal onderdeel van uit.

Bijlage 2 – De tarieven voor het jaar 2022

De ACM heeft op haar website (www.acm.nl) het Excelbestand “Tarievenblad Liander Gas 2022” gepubliceerd met daarin de vastgestelde tarieven voor het jaar 2022. Dit bestand is gepubliceerd als bijlage bij dit tarievenbesluit en maakt hier integraal onderdeel van uit.

Bijlage 3 – Relevante wettelijke bepalingen

Gaswet

Artikel 81a

1. Ten behoeve van het voorstel, bedoeld in artikel 81b, stelt de Autoriteit Consument en Markt voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor dezelfde periode als waarvoor het besluit geldt op grond van artikel 81, eerste lid, vast:
  - a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,
  - b. de kwaliteitsterm, en
  - c. het rekenvolume van elke tariefdrager van elke dienst waarvoor een tarief wordt vastgesteld.
2. De Autoriteit Consument en Markt kan het in het eerste lid, onderdeel c, bedoelde rekenvolume gedurende de in dat lid bedoelde periode wijzigen.
3. Indien een besluit op grond van artikel 81, eerste lid, bij een onherroepelijke rechterlijke uitspraak vernietigd is of bij een onherroepelijk besluit op bezwaar herroepen is, herziet de Autoriteit Consument en Markt de in het eerste lid vermelde besluiten met toepassing van de met inachtneming van die uitspraak of dat besluit op bezwaar gecorrigeerde methode.

Artikel 81b

1. Iedere netbeheerder die het transport van gas verricht dat bestemd is voor levering aan afnemers zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor het transport van gas aan die afnemers en de dat transport ondersteunende diensten, en voor de taken bedoeld in de artikelen 1i en 10b met inachtneming van:
  - a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken, behalve voor zover bij ministeriële regeling als bedoeld in artikel 12 voor de in artikel 12a, onderdeel c, genoemde dienst voor het verzorgen van een aansluiting, een andere kostentoerekening aan tariefdragers betreffende die dienst is toegestaan of voorgeschreven,
  - b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 12f of 12g,
  - c. het bepaalde bij of krachtens artikel 81a,
  - d. de formule:

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100} \right) TI_{t-1}$$

waarbij

TI_t = de totale inkomsten uit de tarieven uit het jaar t, te weten de som van de

vermenigvuldiging van elk tarief in het jaar t en het op basis van artikel 81a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

TI_{t-1} = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in het jaar $t-1$ en het op basis van artikel 81a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t , en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t , zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft en

- e. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 39e, voor zover deze kosten doelmatig zijn;
  - f. het totaal van de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen door of met instemming van Onze Minister en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net waardoor aan de bij en krachtens deze wet daaraan gestelde eisen wordt voldaan, voor zover deze kosten doelmatig zijn;
  - g. de geschatte kosten voor de uitvoering van artikel 1i, voor zover deze kosten doelmatig zijn en niet op grond van artikel 82a in rekening zijn gebracht via een tarief;
  - h. de geschatte kosten voor de uitvoering van artikel 10b, voor zover deze kosten doelmatig zijn en niet op grond van artikel 82b in rekening zijn gebracht via een tarief.
2. De Autoriteit Consument en Markt stelt een beleidsregel vast betreffende de beoordeling van doelmatigheid, bedoeld in het eerste lid, onder e en f.
  3. De Autoriteit Consument en Markt kan een beleidsregel vaststellen betreffende de beoordeling van doelmatigheid, bedoeld in het eerste lid, onderdelen g en h.

Artikel 81c

1. De Autoriteit Consument en Markt stelt met betrekking tot het transport van gas dat bestemd is voor levering aan afnemers voor iedere netbeheerder de tarieven, die kunnen verschillen voor de verschillende netbeheerders en voor de onderscheiden tariefdragers en die deze ten hoogste mag berekenen voor het transport van dat gas en de dat transport ondersteunende diensten, alsmede de tarieven voor het verzorgen van een aansluiting, jaarlijks vast. Bij het vaststellen van de tarieven betreft de Autoriteit Consument en Markt, in afwijking van de artikelen 81, eerste lid, en 81a, eerste lid, de geschatte kosten voor de uitvoering van wettelijke

taken waarmee bij de vaststelling van een besluit als bedoeld in artikel 81, eerste lid, geen rekening is gehouden, voor zover deze kosten doelmatig zijn.

2. De Autoriteit Consument en Markt kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren, indien de tarieven die golden in het jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar t:
  - a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van de artikel 6:19 of 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;
  - b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de Autoriteit Consument en Markt, indien zij de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven;
  - c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijk gegevens daarvan afwijken;
  - d. zijn vastgesteld met gebruikmaking van gegevens omtrent kosten voor bepaalde diensten, terwijl netbeheerders die diensten in het jaar t of een gedeelte van jaar t niet hebben geleverd of voor die diensten geen of minder kosten hebben gemaakt.
3. Indien het voorstel niet binnen de termijn, bedoeld in artikel 81b, eerste lid, aan de Autoriteit Consument en Markt is gezonden, stelt deze de tarieven voor de desbetreffende netbeheerder uit eigen beweging vast met inachtneming van artikel 81b.
4. Indien de totale inkomsten aan het begin van de periode, bedoeld in artikel 81, eerste lid, niet in overeenstemming zijn met het efficiënte kostenniveau inclusief een rendement dat in het economisch verkeer gebruikelijk is, kan de Autoriteit Consument en Markt bij de toepassing van de formule, genoemd in artikel 81b, eerste lid, onderdeel d, in plaats van TIt-1, de totale inkomsten vaststellen op het efficiënte kostenniveau, inclusief een rendement dat in het economisch verkeer gebruikelijk is.
5. Indien een besluit op grond van artikel 81, eerste lid, of 81a, eerste lid, bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak is vernietigd of bij een onherroepelijk besluit op bezwaar is herroepen, herberekent de Autoriteit Consument en Markt de tarieven, bedoeld in het eerste lid, met toepassing van de met inachtneming van die uitspraak of dat besluit op bezwaar gecorrigeerde methode onderscheidenlijk gecorrigeerde doelmatigheidskorting, kwaliteitsterm of rekenvolume, en verdisconteert zij de uitkomsten van deze herberekening in de eerstvolgende op grond van het eerste lid vast te stellen tarieven. Daarbij worden deze herberekening en de wijze waarop de uitkomsten daarvan in de tarieven zijn verdisconteerd separaat weergegeven.